

Ondersteuningsprofiel Hofstad Lyceum 2016-2020

Ondersteuningsprofiel van Hofstad Lyceum, Den Haag

Inhoud

1. Algemene gegevens:	3
2. Ondersteuningsaanbod	3
a. Vooraf:.....	3
b. De basisondersteuning:.....	4
c. Extra ondersteuning	12
d. Grenzen aan de ondersteuning	15
3. Bijlagen	156
a. Beschrijving zorgstructuur	
b. Protocollen enz.	

1. Algemene gegevens:

Contactgegevens	Adres: Colijnplein 9 Postcode: 2555 HA Telefoon: 070 – 368 76 70 e-mail: info@hofstadlyceum.nl website: www.hofstadlyceum.nl			
Onderwijsvisie/concept	Interconfessioneel regulier VO			
Onderwijsaanbod	havo – vwo – gymnasium – TTO (vwo)			
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Leerlingaantal totaal en per afdeling	brug (1&2): 368 havo: 312 vwo: <u>280</u> 960	brug (1&2): 366 havo: 258 vwo: <u>195</u> 819	brug (1&2): 361 havo: 382 vwo: <u>284</u> 1027	brug (1&2): 366 havo: 349 vwo: <u>274</u> 989
Aant. Lwoo leerlingen	0	0	0	0
Aantal LGF-leerlingen	0 (+ 2 ivm visuele beperking)	0 (+ 2 ivm visuele beperking)	0 (+ 2 ivm visuele beperking)	1 (+ 2 ivm visuele beperking)
Uitstroomresultaat (slagingspercentages)	havo: vwo:	havo: vwo:	havo: vwo:	
Onderwijsarrangement	Basis	Extra: 2	Extra: 3	Extra:7

2. Ondersteuningsaanbod

a. Vooraf:

De scholen binnen het SWV Zuid Holland West hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van de scholen. Deze afspraken moeten ertoe leiden dat er voor elke leerling een passende school is, die de noodzakelijke ondersteuning kan bieden.

Bij die ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis-, extra en diepteondersteuning.

De **basisondersteuning** is op alle scholen voor voortgezet gelijk, maar niet identiek. Schoolbesturen hebben samen vastgesteld **wát** tot de basisondersteuning behoort, maar elke school geeft dat vorm op de manier die aansluit bij de onderwijsvisie van de school (**hoe/uitwerking**). Voor de periode van 2016-2020 is besloten dat de standaarden voor elke school gelijk is en dat er gewerkt gaat worden met een verbrede basisondersteuning waarbij de scholen structureel meer financiering krijgen om dit vorm te geven.

De **extra ondersteuning** kan per school verschillen. Het gaat dan om een aanbod voor een specifieke leerling cq groep leerlingen die meer nodig heeft dan de basisondersteuning. De scholen hebben onderling afspraken gemaakt t.a.v. de verdeling van die extra ondersteuning over de scholen. De verdeling is tot stand gekomen op basis van expertise van een school, de wens om leerlingen met extra ondersteuning niet te concentreren op een beperkt aantal scholen en ook de mogelijkheden of beperkingen van een gebouw.

b. De basisondersteuning:

De Schoolbesturen binnen het SWV Zuid Holland West spreken af, dat de basisondersteuning wordt omschreven in 12 standaarden, alle voorzien van een aantal concretisering.

Net als alle scholen, heeft onze school de ambitie om deze 12 standaarden te concretiseren en te realiseren. Wij doen dat op een wijze die past bij onze visie en de organisatie van de school. In dit schoolondersteuningsprofiel wordt dat onder "HOE" beschreven.

Voor alle scholen vormen

- de bekwaamheidseisen voor docenten, zoals geformuleerd in de wet BIO
- het toezichtkader van de Onderwijsinspectie

het fundament onder de basisondersteuning.

Standaarden basisondersteuning

Standaard 1: De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt ze zorgvuldig over, zowel bij onder- als bij zij-instroom	
<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school houdt zich aan de afspraken zoals vastgelegd in de BoVo-procedure, voor aanmelding bij het loket Instroom en de procedure VOROC • De school zorgt voor een “ warme overdracht” bij leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben • De school zorgt voor een kennismakings-/introductieprogramma voor nieuwe leerlingen • Om goede begeleiding te organiseren is de school in staat om in beeld te brengen welke begeleiding noodzakelijk is* • Voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag voert de school op overeenstemming gericht overleg met de ouders ten behoeve van het opstellen van een ontwikkelingsperspectief. • De school zorgt voor een goede aansluiting tussen school en vervolgonderwijs of arbeidsmarkt • De school screent voor de start van het schooljaar alle dossiers van nieuwe leerlingen en brengt de risicoleerlingen/ leerlingen die speciale aandacht nodig hebben in beeld. • In de school zijn afspraken over gemaakt over de informatie-uitwisseling van deze leerlingen. • Bij zij-uitstroom van een leerling is de afleverende school verantwoordelijk voor een compleet (cijfers, gedrag, absentie, OKR-verklaringen, begeleiding jeugdzorg e.d.) en een warme overdracht. Dit kan alleen als de ouders hiervoor toestemming geven. 	<p>HOE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij de aanmelding zorgt de administratie voor digitale afstemming met BoVo, vervolgens heeft de afdelingsleider brug via BoVo bijeenkomsten contact met de basisschool (BS). • Bij eventuele bijzonderheden die uit het dossier via BoVo blijken of op aangeven van ouders/BS is er passend contact van de afdelingsleider en evt. zoco met ouders / BS / extra begeleiders. • Voor de overstap naar VO is er al een kennismaking op school en in de eerste week is er een introductieprogramma op school (we gaan niet op kamp o.i.d.) • Bij tussentijdse instroom is er altijd contact met de school van herkomst en wil de school het dossier van die school overnemen. • Voor de aansluiting op vervolgonderwijs zijn er twee decanen en is een oriëntatieprogramma in de gehele bovenbouw verplicht.

*Indien noodzakelijk kan in overleg met het SWV nader onderzoek naar IQ, leerachterstanden of gedragsproblematiek worden uitgevoerd.

Standaard 2: De school betreft ouders actief bij de ontwikkeling van de leerling en bij de school

WAT

- Er is structureel contact met ouders over de leervorderingen van de leerling
- De school neemt altijd contact op met de ouders ingeval van verzuim.
- Ouders krijgen inzicht in hoe de leerling zich ontwikkelt. In geval er zich leer- of gedragsproblemen voordoen, neemt de school altijd contact op met de ouders.
- De school betreft ouders tijdig bij beslissingen over de ondersteuning van een leerling en/of de overdracht of doorverwijzing naar een andere school of een bovenschoolse voorziening
- De school informeert ouders over relevante ontwikkelingen binnen de school
- School betreft ouders bij en besluit over afstroom en begeleidt de ouders bij de keuze van een vervolgschool.

HOE

- De ouders kunnen te allen tijde via hun eigen inlogcode in Magister de leervorderingen en absentiegegevens van de leerling bekijken.
- Er zijn gedurende het schooljaar ouderinformatiebijeenkomsten met de mentor en tafeltjesavonden met de vakdocenten.
- Indien nodig neemt een mentor tussentijds contact op met de ouders.
- Indien er voor een leerling een individueel handlingsplan voor extra ondersteuning wordt opgesteld (of dat volgens de school nodig is) wordt contact opgenomen met de ouders.
- Ouders worden op de hoogte gehouden van schoolzaken via de nieuwsbrief en de website van school.

Wat we verder doen:

- Hofstad Lyceum heeft een ouderraad die regelmatig overleg heeft met de schoolleiding.
- In de Medezeggenschapsraad zijn ouders en leerlingen door een afvaardiging vertegenwoordigd.

Standaard 3: De school beschikt over de volgende protocollen en documenten en handelt overeenkomstig .

WAT

- Veiligheidsplan (incl. Incidentenregistratie)
- Klachtenprocedure
- Plan fysieke toegankelijkheid
- Protocol medisch handelen
- Verzuimprotocol
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Privacyprotocol
- Pestprotocol
- Dyslexieprotocol
- Dyscalculieprotocol
- Toestemmingsformulier ouders

TOELICHTING

- De beschreven protocollen liggen ter inzage bij alle afdelingen, de zorgcoördinator en directie, als bijlagen bij dit ondersteuningsprofiel.
- Het "toestemmingsformulier ouders" betreft o.a. extra ondersteuning (door LOC's, bespreking in ZAT etc.) en contact externe hulpverleners (bijv. JGZ, SMW etc). Naast deze standaardsituaties kan er ook voor andere situaties een ad hoc toestemmingsformulier worden gemaakt

Aanvulling m.b.t. privacyreglement en toestemmingsformulier:

- Vanaf de leeftijd van 16 jaar mag een leerling wettelijk zelfstandig beslissen om hulpverlening te accepteren en toestemming te geven voor bespreking in het ZAT-overleg. De school streeft ernaar ouders te betrekken, maar zal de leerling vragen het toestemmingsformulier (mede of alleen) te tekenen.

Standaard 4: De school zet zich in om thuiszitten en schooluitval te voorkomen en terug te dringen

<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school registreert verzuim en meldt ongeoorloofd verzuim volgens het verzuimprotocol van de gemeente waar de leerling woonachtig is • De school heeft een protocol en/of werkwijze m.b.t. thuiszitters • De school spant zich in om onderwijs te blijven bieden als een leerling tijdelijk de school niet kan bezoeken. • De taken en verantwoordelijkheden van de school, Leerplicht en het SWV rond thuiszitters zijn helder beschreven. • Leerlingen die niet in de school kunnen blijven worden door de school naar een andere reguliere school, het VSO of het OPDC van het SWV begeleid 	<p>HOE</p>
--	-------------------

Standaard 5: De school voorziet in (mentor)begeleiding van de leerlingen

<p>WAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • De taken en verantwoordelijkheden van een mentor c.q. begeleider zijn vastgelegd en bekend bij ouders 	<p>HOE</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de klassen 1, 2 en 3 heeft elke klas een klassenmentor. Deze klassenmentor verzorgt ook de mentor-studielessen. • In de bovenbouw heeft elke leerling een persoonlijke mentor, waarbij getracht wordt ervoor te zorgen dat de leerling ook les heeft van deze mentor. • De taken en verantwoordelijkheden van mentoren zijn als bijlage van dit ondersteuningsprofiel ter inzage bij de afdelingen, directie en zorgcoördinator.
---	---

Standaard 6: De school voorziet in een leerlingvolgsysteem waarin relevante gegevens van leerlingen gedurende meerdere jaren zijn opgenomen

WAT	HOE
<ul style="list-style-type: none"> • De school zorgt voor een digitaal leerlingvolgsysteem • De school houdt de ontwikkelingen en vorderingen van elke leerling systematisch bij • Er wordt voortgebouwd op het leerlingvolgsysteem van de school van herkomst. • De school maakt gebruik van beschikbare digitale overdrachtssystemen 	<ul style="list-style-type: none"> • De vorderingen (cijfers), aanwezigheid en overige relevante gegevens worden in Magister opgeslagen. Ouders hebben een eigen inlogcode om de gegevens van de leerlingen in te zien. • Relevante gegevens uit het lvs van de herkomstschool worden in Magister overgenomen. • Bij instroom vanaf de basisschool wordt gebruik gemaakt van het Haagse BoVo-digitaal-systeem.

Standaard 7: De school zorgt voor een veilig schoolklimaat

WAT	HOE
<ul style="list-style-type: none"> • De school ondersteunt leerlingen bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden • De school biedt leerlingen die dat nodig hebben een sociale vaardigheidstraining aan • De school besteedt systematisch aandacht aan discriminatie en pesten van leerlingen en medewerkers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen HL worden intern lichte sociale vaardigheidstrainingen (SOVA) aangeboden aan leerlingen bij signalering van problemen door mentor of anderen. Incidenteel ook op verzoek van ouders. • Alle leerlingen nemen in de brugklas deel aan mentorlessen over pesten. • Bureau HALT verzorgt lessen over digipesten in klas 2. • In de derde klassen wordt in samenwerking met Centrum 16•22 het project MIJ uitgevoerd in de mentorlessen.
<p>Wat we verder doen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hofstad Lyceum vindt respect voor eenieder, ongeacht afkomst, geloof of seksuele geaardheid erg belangrijk. Daarom nemen wij met regelmaat deel aan projecten ter voorkoming van discriminatie en pesten, welke ons worden aangeboden uit het maatschappelijk veld. Hiervoor worden ook externen uitgenodigd. • De school heeft een vertrouwensmedewerker voor leerlingen in dienst. • Medewerkers kunnen voor een vertrouwensmedewerker terecht bij het bestuur van Lucas Onderwijs en de ARBO-arts. 	

Standaard 8: De schoolorganisatie is ingericht op een adequate onderwijsondersteuning

WAT

- De school heeft een ondersteuningsstructuur beschreven, waarvan in ieder geval een zorgcoördinator, de mentor, een vertrouwenspersoon, een schoolmaatschappelijk werker, een gedragswetenschapper (vanuit het SWV) en een EHBO'er cq BHV-er deel van uitmaken.
- De driehoek consulent SWV/ zorgcoördinator/ SMW+ maken afspraken over ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben
- Teams/docenten bespreken de onderwijsresultaten
- Teams/docenten signaleren tijdig leeropgroei- en opvoedproblemen
- De school werkt handelingsgericht bij het begeleiden van leerlingen
- De school kan, zo nodig met ondersteuning vanuit het SWV, de ondersteuningsvraag van een leerling in beeld brengen.
- De school maakt afspraken over de verantwoordelijkheid van ouders, leerling, schoolbegeleiders en externe begeleiders bij ondersteuning.
- Leerlingen worden op een planmatige wijze begeleid

TOELICHTING

- Ondersteuningsstructuur is beschreven in een bijlage bij dit document en ter inzage bij de afdelingen, directie en zorgcoördinator.
- De onderwijsresultaten worden bij het verschijnen van elk rapport besproken tijdens de leerlingbesprekingen (bij examenklassen na elke toetsweek).
- In de leerlingbesprekingen ligt de nadruk op wat er kan worden gedaan ter verbetering (handelingsgericht).
- De signalering en begeleiding wordt in principe vanuit de mentor gecoördineerd. In geval extra ondersteuning (in de zin van **breedteondersteuning**) noodzakelijk is, wordt dit via de afdeling en zorgcoördinator afgestemd. Een mogelijkheid is dan de inzet van een LeerlingOnderwijsCoach (LOC)

Standaard 9: De school traint de leerlingen in de basisvaardigheden die noodzakelijk zijn om het onderwijs te kunnen volgen

WAT

- In het curriculum zijn de volgende studievaardigheden opgenomen: Leren leren, plannen en organiseren, huiswerk leren/ maken, agendabeheer
- De school besteedt systematisch aandacht aan samenwerken, gedrag in de klas, voorwaarden om te leren

HOE

- Klas 1 krijgt tijdens MTSL studievaardigheden en het plannen/organiseren aangeboden.
- Voor leerlingen die iets extra nodig hebben op plannen en organiseren is er een LOC beschikbaar.
- In de lessen is er aandacht voor samenwerken en wordt er gezorgd voor een veilig pedagogisch klimaat.
- Leerlingen die ongewenst gedrag vertonen worden in de klas gecorrigeerd en indien dat nodig wordt deze leerling besproken in de leerlingbespreking.

Standaard 10: De school is in staat om problemen op de volgende terreinen te signaleren; de school heeft een proces beschreven om dat te analyseren en kan de leerling volgens daarbij licht-curatief ondersteunen.¹

WAT	HOE
<ul style="list-style-type: none"> • Cognitieve ontwikkeling • Leren (w.o. dyscalculie, dyslexie,) • Gedrag • Sociaal-emotionele ontwikkeling • Fysieke situatie • Veiligheid/verzuim • Schoolloopbaan • Problemen in de thuissituatie/gezinssituatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Iedere leerling vult ter initiële signalering in de eerste klas de SVL-vragenlijst in. • In het tweede leerjaar voert de JeugdGezondheidsZorg (JGZ) een onderzoek uit <u>op school</u>. Indien noodzakelijk vraagt zij toestemming om dit met de school te delen. • In eerste instantie is de begeleiding op deze terreinen een verantwoordelijkheid van de mentor. • Er is op HL een huiswerkklas (tegen betaling). • De school beschikt over twee decanen

Standaard 11: De school werkt samen met kernpartners aan een effectieve ondersteuningsstructuur.

WAT	HOE
<ul style="list-style-type: none"> • De jeugdhulp is structureel onderdeel van de zorgstructuur op school via de vaste aanwezigheid van de SMW+-er, in de school, die door de gemeente wordt gefinancierd. Via deze functionaris kan er ook snel en effectief worden geschakeld naar meer gespecialiseerde vormen van jeugdhulp, bijvoorbeeld naar de expertise in de jeugdteams • Onderwijs en jeugdhulp werken vanuit de eigen verantwoordelijkheid samen aan het integraal begeleiden van een leerling • Er is op de school gestructureerd overleg tussen school, SMW+, consulent van het SWV. Leerplicht en JGZ sluiten hierbij op gezette tijden aan op basis van de ondersteuningsbehoefte van de school 	<ul style="list-style-type: none"> • Elke periode is er minimaal één keer een Intern Zorgoverleg tussen het ondersteuningsteam en de afdelingsleiders. • Er is minimaal 6x per jaar een JES, waarbij de zoco, smw+er en de SOT-er aanwezig is. Indien gewenst kan de JGZ en leerplicht aanschuiven bij dit overleg. • Hofstad Lyceum beschikt over een vertrouwensmedewerker en er is wekelijks een schoolmaatschappelijkwerker aanwezig.

¹ Licht curatief: in de klas: activiteiten in de lessituatie, praktische handelingen/ oplossingen

Standaard 12. De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast.

WAT

- De school heeft vastgelegd welke ondersteuning en begeleiding zij aan leerlingen met een (extra) ondersteuningsbehoefte heeft geboden.
- De school evalueert jaarlijks met kernpartners de inzet en opbrengst van de ondersteuning en begeleiding
- De school evalueert met leerling en ouders de inzet en opbrengst van ondersteuning en begeleiding aan de hand van het opgestelde plan
- De school evalueert het schoolondersteuningsprofiel

HOE

- Namens het ondersteuningsteam heeft de zorgcoördinator periodiek een evaluatief overleg met de directie.
- De inzet van SMW wordt tweejaarlijks geëvalueerd, middels een verslag van SMW en een overleg.
- Individuele handelingsplannen (**in het kader van de breedteondersteuning**) en worden als overeengekomen met ouders geëvalueerd.
- Het ondersteuningsprofiel wordt jaarlijks bijgewerkt en er worden aandachtspunten geformuleerd.

c. Extra ondersteuning

Wij definiëren de extra ondersteuning als volgt: ondersteuning die meer omvat dan de basisondersteuning, maar die niet zo diepgaand of complex is als de diepteondersteuning, die in het Voortgezet Speciaal Onderwijs wordt aangeboden. Het samenwerkingsverband stelt extra middelen beschikbaar voor deze extra ondersteuning. Alle scholen hebben een onderwijsconsulente toegewezen gekregen met wie er nauw wordt samen gewerkt. Zij kan ons van advies voorzien en meedenken hoe we de extra ondersteuning voor een leerling kunnen inrichten, binnen het kader wat er mogelijk is op regulier onderwijs. De extra ondersteuning vragen we aan via het samenwerkingsverband en een onafhankelijke commissie bepaalt of de aanvraag wordt goedgekeurd. Ouders en de leerling worden betrokken bij het maken van de aanvraag.

Net als elke andere school voor havo-vwo-gymnasium heeft onze school in principe de bereidheid elke leerling met een extra ondersteuningsvraag, die de capaciteiten heeft om op het niveau van havo-vwo-gymnasium te kunnen functioneren, op te vangen en te begeleiden.

Voor elke leerling, als hierboven omschreven, zal de school in overleg met ouders bepalen wat aan extra ondersteuning nodig is, op basis van een gedegen (voor)onderzoek.

Deze extra ondersteuning kan op de volgende terreinen liggen:

- Cognitieve ontwikkeling
- Leren
- Gedrag
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Lichamelijke situatie

De school bepaalt uiteindelijk of die specifieke ondersteuning die de leerling nodig heeft ook daadwerkelijk geboden kan worden. Daarbij kunnen verschillende overwegingen een rol spelen. Op basis daarvan wordt bepaald of een leerling wel of niet wordt toegelaten. Kiezen we ervoor om een leerling niet toe te laten dan zijn wij als school verplicht om een andere school voor deze leerling te zoeken.

De school werkt binnen het samenwerkingsverband nauw samen met de andere scholen voor havo-vwo. Het kan voorkomen dat een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, op een andere school voor havo-vwo geplaatst moet worden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen gebeuren als op de eigen school de expertise in onvoldoende mate aanwezig is of dat het schoolgebouw niet aan de specifieke eisen voldoet die het gevolg zijn van de extra ondersteuning.

Zo zorgen we er samen met de andere scholen voor havo-vwo-gymnasium voor dat er voor elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft een passend aanbod is.

Hieronder staat beschreven op welke gebieden en deelterreinen wij extra ondersteuning kunnen bieden, of het een matige of ernstige ondersteuningsbehoefte betreft en hoe we dit vormgeven.

Wat betreft de extra ondersteuning zijn de volgende opmerkingen van belang:

- ✓ Binnen Den Haag is het uitgangspunt dat de scholen voor HVG alle extra ondersteuning aanbieden op alle gebieden. De manier waarop elke school dat doet kan verschillen. Enkele specifieke zaken voor Hofstad Lyceum zijn in het schema hieronder beschreven. Het betreft niet alleen ondersteuning bij problemen, maar ook enkele extra mogelijkheden.
- ✓ De kwaliteit van de extra ondersteuning hangt samen met het aantal leerlingen dat extra ondersteuning nodig heeft, daarom is het van belang dat in voorkomende gevallen (voor aanmelding indien mogelijk) goed overleg tussen ouders en school plaatsvindt om te kijken of de benodigde ondersteuning binnen de mogelijkheden van de school past.

Gebied	Deelterreinen	Vormgeving	Matig	Ernstig
Cognitieve ontwikkeling:	Onderpresteren / bovengemiddelde intelligentie	HL kent een scala aan projecten en mogelijkheden voor leerlingen die meer aankunnen en moeten worden uitgedaagd. Leerlingen kunnen in klas 1 en 2 deelnemen aan een plusproject, waarin ze begeleid en uitgedaagd worden. Voor oudere leerlingen bestaat de mogelijkheid tot deelname aan een pre-universityprogramma.	nvt	nvt
	Bèta / techniek	HL stimuleert en ondersteunt actief ontwikkeling van interesse in techniek en bètavakken. Leerlingen met extra interesse in techniek en exacte vakken kunnen deelnemen aan projecten als First Tech Challenge, Legoleague etc. Tevens neemt HL deel aan het Universumprogramma.	nvt	nvt
	Bijles	Hofstad Lyceum heeft een pool van excellente leerlingen welke zwakkere leerlingen ondersteunen. Dit levert voor beide groepen voordelen op.	X	
	Taal	HL biedt binnen de TTO-afdeling de mogelijkheid om het Anglia- , Cambridge certificate en IB-examen te halen. Tevens biedt deze afdeling een veilige instroom in het Nederlandse onderwijs voor leerlingen die van huis uit Engels spreken.	X	

Leren:	Plannings en concentratie problematiek (evt. a.g.v. autisme verwante stoornis)	De school beschikt over drie Leerling Onderwijs Coaches (LOC), welke individuele handelingsplannen opstellen en de leerlingen en hun mentoren persoonlijke ondersteuning bieden.	X	
Sociaal-emotionele ontwikkeling:	Faalangst	Er worden intern trainingen omgaan met faalangst en examenvrees gegeven.	X	
	Sociale vaardigheden	Er worden intern trainingen sociale vaardigheid (SOVA) gegeven.	X	
Lichamelijke situatie:	Visuele of auditieve handicap	HL heeft ervaring met de begeleiding van slechtziende / slechthorende leerlingen. Daarbij is wel ondersteuning vanuit een Ambulant Begeleider nodig. HL kan geen leerlingen met een volledige beperking begeleiden.	X	
	Beperkte mobiliteit	Het gebouw is grotendeels aangepast op leerlingen die afhankelijk zijn van een rolstoel.	X	
	NAH	HL heeft beperkte ervaring met leerlingen met een niet-aangeboren hersenaandoening. Mogelijkheden en kansen zullen in individuele gevallen moeten worden vastgesteld.	X	

d. Grenzen aan de ondersteuning

Helaas zijn er grenzen aan de ondersteuning die onze school kan bieden. Leerlingen die zeer gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben kunnen wij geen passende onderwijsplaats bieden. Deze leerlingen worden door ons doorverwezen naar een van de VSO-scholen in ons samenwerkingsverband, waar de expertise en de omstandigheden aanwezig zijn om aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen.

Het betekent dat wij leerlingen met de onderstaande problematiek **niet** kunnen begeleiden:

Gebied	Beperking
Cognitieve ontwikkeling:	.. met een (zeer)ernstig disharmonisch intelligentieprofiel
	...met een verstandelijke beperking
	...met (zeer)ernstige geheugenproblemen
Leren	...met (zeer)ernstige leerachterstanden
	...met leerachterstanden doordat ze nieuw in Nederland zijn (ISK-leerlingen)
Gedrag	...die die geen grenzen kennen
	... die geen autoriteit erkennen
	...die de veiligheid aantasten
	...die zeer ernstig storend gedrag in het onderwijsleerproces vertonen
	...die zeer ernstige spijsbelproblematiek hebben, weigeren om naar school te gaan
	... met een combinatie van leer – en gedragsproblemen
Sociaal-emotionele ontwikkeling:	...die geen contact kunnen leggen
	...die ernstig autistisch zijn
	...die zich ernstig agressief gedraagt t.o.v. docenten en/of medeleerlingen
	...die seksueel overschrijdend gedrag vertonen
	...met een ernstige verslavingsproblematiek
Lichamelijke situatie:	...die doof zijn
	...die blind zijn
	...die niet in staat zijn tot eigen lichamelijke verzorging
	...waarbij medisch handelen noodzakelijk is

3. Bijlagen